

Opsamling på inputs modtaget til forsamlingshusmøder

Indhold

1. Forsamlingshusmøde i Asferg.....	2
2. Forsamlingshusmøde i Assentoft	4
3. Forsamlingshusmøde i Havndal.....	7
4. Forsamlingshusmøde i Langå	10
5. Forsamlingshusmøde i Mellerup	12
6. Forsamlingshusmøde i Randers by	15
7. Forsamlingshusmøde i Spentrup	18
8. Forsamlingshusmøde i Stevnstrup	20
9. Forsamlingshusmøde i Øster Bjerregrav	23
10. Forsamlingshusmøde i Øster Tørslev	26
11. Unge-forsamlingshusmøde	29

1. Forsamlingshusmøde i Asferg

Gennemgående temaer på tværs af referaterne

1. Børn og unge – tidlig indsats og social mobilitet

- Ønske om **tidlige indsatser** for udsatte børn (0-3 år), støtte til unge forældre og fokus på at bryde negativ social arv.
- Vægt på **praktisk skolegang og fritidsjob**, særligt for drenge og udsatte unge.
- Frivillige som mentorer, fx gymnasieelever som lektiehjælpere.

2. Erhverv og beskæftigelse

- Behov for **stærkere erhvervsliv** og jobskabelse, bl.a. gennem billigere erhvervsgrunde og støtteordninger til iværksættere.
- Fokus på **småjob, mentorordninger og fleksible arbejdstider** – også for udsatte borgere.
- Kritik af **jobcenterets praksis** og ønsker om bedre sagsbehandling og mere individuelle løsninger.

3. Boliger og byudvikling

- Ønske om **renovering af midtbyen** og udvikling af Randers by til at være mere attraktiv – både for erhverv og bosætning.
- Behov for **attraktive boliger** i lokalområderne – og rotation i boligmarkedet (fx seniorboliger frigør huse).
- Kritik af tomme butikslokaler og mangel på helhedsplan i midtbyen.

4. Frivillighed og civilsamfund

- Asferg fremhæves som eksempel på et stærkt civilsamfund ("når én får en idé, siger ti ja").
- Ønske om **at aktivere civilsamfundet** mere bredt: lektiecaféer, velkomst til nye borgere, hjælp til grønne områder.
- Samarbejde mellem foreninger, skoler og kommune fremhæves som styrkepunkt.

5. Infrastruktur og mobilitet

- Kritik af **dårlig kollektiv trafik** og koordinering mellem bus og tog.
- Ønske om **gratis parkering** i midtbyen for at styrke handelsliv og tilgængelighed.
- Problemer med parkering ved store byfunktioner (stadion, Water & Wellness m.fl.)

6. Turisme og branding

- Ønske om mere **turistfremme**: fx genåbning af turistkontor, udvikling af naturturisme og kulturtilbud.
- Kritik af branding, fx Mo-Kai-reklamer, og ønske om **positiv identitet** for Randers.

✓ Konkrete forslag fra borgerne

Kategori	Forslag
Børn & Unge	Udvidelse af "familieiværksætter"-ordningen til udsatte familier; lektiecafé med frivillige gymnasieelever; mentorordninger; mere fleksible jobregler for unge
Erhverv	Billigere erhvervsgrunde; etablering af virksomhedsfællesskaber; bedre opstartsstøtte som i Mariagerfjord; erhvervsundervisning i folkeskolen
Frivillighed	Frivillige til velkomst, grønne områder, lektiehjælp; opdeling af frivilligopgaver i konkrete, overskuelige dele; frivilligt engagement i bosætningsstrategier
Byudvikling	Sammenlægning af lejligheder i midtbyen; kommunalt samarbejde med ejendomsmæglere; brug af tomme butikker til foreningsaktiviteter
Trafik & Infrastruktur	Gratis parkering i midtbyen; styrket pendlerkoordinering; nyt "buskort" for børn/unge til foreningsaktiviteter
Turisme & Branding	Genåbning af turistkontor; infoskiltning og ruteformidling; større events uden for midtbyen (à la Boxen i Herning)

2. Forsamlingshusmøde i Assentoft

 Samlet analyse: Forsamlingshusmøder i Assentoft (10 referater)

1. Unge, uddannelse og trivsel

- **Hovedproblem:** For mange unge kommer **hverken i job eller uddannelse**.
- Bekymring for **udsatte børn og unges livsbane** og mangel på strukturer og fællesskaber.
- Ønske om:
 - **Mentorordninger og småjobs**
 - Mulighed for "**fjumreår**" og modningsrum
 - Bedre støtte til **unge med psykiske/sociale udfordringer**
 - Åbne skoler til **selvorganiserede fritidsaktiviteter**
 - Ny ungdomsuddannelse eller **universitetsafdeling i Randers**

2. Udsatte borgere og social ansvarlighed

- **Udfordringer:**
 - For få jobs til borgere med særlige behov
 - Bureaukrati i jobcenter og erhvervspraksis
 - Manglende netværk og følelsen af at "falde ud"
- Forslag:
 - **Ressourcebank** og pjece om hvordan man kan hjælpe andre
 - **Én fast tovholder** til udsatte familier
 - **CSR-samarbejder** med virksomheder
 - Opsøgende fællesskaber: "Hvem har du hjulpet i dag?"
 - Samarbejde med inspiration fra fx Mariagerfjord og Sdr. Borup

3. Erhverv og arbejdspladser

- Ønske om:
 - **Mere professionel erhvervsservice** og hurtigere sagsbehandling
 - Tiltrækning af **større og statslige arbejdspladser** (fx kasserne)
 - **Matchmaking mellem virksomheder og ledige**
 - Mere diversitet og **aktiv udvikling af udsatte områder**, især nordbyen
 - Udvikling af **start-up og tech-miljøer** samt håndværksuddannelser

4. Boliger og byudvikling

- Kritik af boligpolitikken: **for ringe kvalitet og investeringstræghed**
- Forslag:
 - Rådgivning til udlejere og mulighed for at hæve husleje efter renovering
 - Flere **kollegier og boliger til unge** centralt i byen
 - Udbygning af **sydbyen og oplandsbyer** som Assentoft
 - Styrk **skønhedsværdien** i boligområder
 - Bedre balance mellem udsatte og stærke boligområder

5. Midtby og infrastruktur

- Udfordringer:
 - Dårlig infrastruktur, nedslidte veje og for få gratis parkeringspladser
 - Tomme butikslokaler og lavt aktivitetsniveau
- Forslag:
 - **Modernisering af midtbyen**
 - Flere **events, kunstmarkeder, tilbagevendende aktiviteter**
 - Flyt offentlige kontorer ind i tomme lokaler
 - Mere synlighed om byens tilbud – ikke kun på hjemmesider

6. Turisme og branding

- Mange peger på behovet for at ændre Randers' **dårlige image**
- Forslag:
 - Slogan: *“Byen i midten”* eller *“Bedre end sit rygte”*
 - Brug af **influencers, events, paraply-kampagner**
 - Synliggørelse af **vandmiljøet (Gudenåen, fjorden, Flodbyen)**
 - Brug middelalderbyen, Regnskoven, "Hamlets grav" og kirker som aktiv branding
 - **Turistpakker**, mere overnatning og aktiv brug af VIA-bygningen

7. Kollektiv trafik og mobilitet

- Kritiske punkter:
 - **Mangel på sammenhæng** mellem bus og tog
 - Svært for pendlere og unge uden bil
- Forslag:
 - Flyt busterminal tættere på station

- Gratis busser til omegnsbyer
- Letbane til Aarhus
- Pendlerpakker og campusmiljøer tiltrække unge

✔ **Overblik over konkrete forslag fra Assentoft**

Tema	Konkrete forslag
Unge og trivsel	Mentorordninger, fjumreår, åbne skoler, kollegier, unge i kommunale jobs (Park og Veje)
Social ansvarlighed	Ressourcebank, én tovholder pr. borger, tidlig indsats, social kampagne
Erhverv	Kasserne, tech/startup-indsats, CSR-jobs, samarbejde med fagforeninger, erhvervsservice
Bolig	Udvikling af sydbyen, bedre kvalitet, blanding af ejer/lejeboliger, renoveringsincitament
Midtbyen	Gratis p-pladser, events, flyt offentlige funktioner ind, kunst- og handelsaktiviteter
Branding	Influencers, slogan, charmeoffensiv på uddannelsessteder, branding af natur og kultur
Transport	Letbane, busterminal-flytning, gratis busser, pendlerpakker
Turisme	Turistkontor, events som Blå Sol, pakker med Regnskoven mv., jazzbåde på Gudenåen

3. Forsamlingshusmøde i Havndal

Gennemgående temaer i Havndal

1. Bosætning og boliger

- **Tomme og nedslidte boliger** er et stort problem.
- Der efterlyses:
 - **Kommunale opkøb og istandsættelse** af boliger (evt. i samarbejde med lokale håndværkere og erhvervsuddannelser)
 - Fokus på **modernisering frem for nedrivning**, men med plads til begge dele
 - Bedre **lånemuligheder** og synlighed om statsgaranterede lån
 - Flere **ungdomsboliger**, især for at fastholde unge i området

2. Frivillighed og civilsamfund

- **Frivillige er ved at brænde ud**, og det er svært at engagere nye.
- Ønske om:
 - **Frivillig-database og opgavematching**, styret af en lokal koordinator
 - Etablering af **paraplystruktur** for foreninger i byen, evt. med årshjul
 - **Pop-up events** med præsentation af lokale foreninger
 - Udpegning af **ungeambassadører**
 - Aktiv inddragelse af fx **bodegaen og sundhedscenteret** som mødesteder for sårbare borgere

3. Udsatte borgere og unge

- Udbredt bekymring for børn og unge, der **falder udenfor fællesskabet**.
- Ønske om:
 - **Frivillige voksenvenner**, lektiehjælp, ungdomsklub (re-etablering)
 - Lokale sociale indsatser, hvor **kommunale medarbejdere er fysisk til stede**
 - Fokus på **mestring og mening**, især for børn, der har brug for at vise selvstændighed
 - Alternative veje i livet, mere oplysning til unge om muligheder uden for det "almindelige spor"

4. Erhverv og arbejdspladser

- Behov for at **fastholde og skabe arbejdspladser lokalt**
- Forslag:
 - Flere **offentlige arbejdspladser** på landet (skånejobs, vedligehold)

- Lettere adgang til **småjobs for sårbare borgere**
- **Samarbejde med virksomheder** om socialt ansvar
- Genstart af dialogen med **lokale erhvervsdrivende**, der oplever at ramme "muren" i kommunen
- Opmærksomhed på cases som **Finderiet** (lokal bæredygtig virksomhed)

5. Sundhed og lokal service

- Brug Sundhedshuset mere aktivt:
 - **Fremskudt rådgivning**
 - **Sociale aktiviteter** i tomme bygninger til fx wellness, krea, brætspilsaftener mv.
- Ønske om **decentrale kommunale services**: mobil ungdomsskole, sociolance, lokal borgerservice

6. Mobilitet og infrastruktur

- Dårlig infrastruktur og tung trafik (især fra Overgaard Gods)
- Mangel på øst-vest forbindelse og adgang til E45
- Mobilitet er en **stor barriere for job og fritid** i Havndal

7. Turisme og branding

- Potentiale i turisme og branding ikke udnyttet:
 - Lav **panoramarute, cykelstier, kanouudlejning, escape room i gaderne**
 - Mere fokus på lokale attraktioner og **fællesskaber i Havndal/Udbyover**
 - Forslag om **tilflytterbusture** og velkomstpakker
 - Styrk fortællingen om det lokale engagement og fællesskab

✓ Udvalgte konkrete forslag fra borgerne i Havndal

Tema	Konkrete forslag
Bolig og bosætning	Kommunal opkøb og istandsættelse af boliger, ungdomsboliger, statsgaranti-lån, forskønnelse af hovedgade
Frivillighed	Frivillig-database, paraplyforening, pop-up events, ungeambassadører, årshjul for aktiviteter
Social indsats	Voksenven-grupper, satellit for mestningsvejledning, pop-up socialt tilbud i sundhedscenter, alternative veje for unge

Tema	Konkrete forslag
Erhverv	Dialogmøder med erhvervsliv, offentlige arbejdspladser på landet, lettere adgang til småjobs for sårbare
Lokal service	Mobil ungdomsskole, sociolance, lokal borgerservice, aktivitetshus i Sundhedshuset
Transport	Bedre vejforbindelser, adgang til E45, løsning på tung trafik
Turisme og branding	Kanoudlejning, panoramarute, busture for tilflyttere, pop-up kultur, escape room i byen, shelters

4. Forsamlingshusmøde i Langå

Gennemgående temaer i Langå

1. Udsatte børn og unge

- **Topprioritet** i flere grupper: børn og unge mistrives, især i folkeskolen.
- Forslag:
 - **Flere frivillige (fx ældre)** til støtte i skole og fritid (lektiehjælp, samvær)
 - **Gratis kulturtilbud** og sociale værksteder
 - Fokus på **værksteder og alternativer** for unge uden for uddannelse/arbejde
 - Samarbejde mellem **professionelle og frivillige**
 - Udpegning af **kommunale tovholdere**, som bringer aktører sammen

2. Erhvervsvenlighed og iværksætteri

- Kommunen kritiseres for at være **ufleksibel og langsom** ift. virksomheder og iværksættere.
- Forslag:
 - **Forsøgsordninger og midlertidige tilladelser**
 - Iværksættere skal have **bedre rådgivning og adgang til lokaler**
 - Kommunen bør ansætte en **fundraiser** og en *kaospilot*
 - Fokus på **erhvervspraktik i skoler** og kobling til lokale virksomheder

3. Bosætning og lokal identitet

- Ønske om at styrke **Langås selvstændige profil** – ikke blot som en del af Randers.
- Forslag:
 - Udvikling af nye boligområder (Grusgraven, Cementstøberiet)
 - Brug **Aarhus-baserede ejendomsmæglere** til markedsføring
 - **Branding i pendlerafstand** – Langå som naturby tæt på station og Aarhus
 - Kommunen skal **tænke lokalsamfund**, ikke kun Randers som helhed

4. Klimasikring og natur

- Ønske om at gøre Langå til **foregangsby for natur og klima**.
- Forslag:
 - **Genslyngning af Gudenåen**
 - Projekt med **Randers Regnskov og biodiversitet**
 - Fokus på **Grøn Trepert** og klimaforbedringer i Langå-dalen

- “Danmarks Biodiversitetskommune”

5. Frivillighed og samarbejde

- Frivillighed skal gøres nemmere og mere meningsfuldt.
- Forslag:
 - **Mødesteder mellem behov og ressourcer**
 - Frivillighed tæt på hverdagen – **nærhedsprincip**
 - Samarbejde mellem frivillige og **professionelle aktører**
 - Kommunen bør **koordinere, understøtte og koble sammen** – ikke styre

6. Mobilitet og forbindelser

- Dårlige forbindelser til Randers og Aarhus hæmmer vækst og tilflytning.
- Forslag:
 - **Shuttlebusser**, flextrafik, klimabro og bedre adgang til E45
 - **Cykelstier og sikre skoleveje**
 - Mobilitet ses som nøglen til både **arbejde, tilflytning og fritid**

✓ Samlet overblik over forslag (alle 6 referater)

Tema	Udvalgte forslag
Udsatte børn/unge	Frivillige i skolen, gratis kultur, sociale værksteder, mentorordninger, småjobs
Erhverv	Midlertidige tilladelser, fundraising, iværksætterlokaler, hotline, mesterlære
Bosætning	Branding som naturby, Aarhus-pendling, boligudvikling ved Gudenå og station
Natur/klima	Genslyngning af Gudenåen, biodiversitet, grønne projekter, samarbejde med Regnskoven
Frivillighed	Nærhedsprincip, lokale mødesteder, kobling af behov og frivillige, tovholderfunktioner
Mobilitet	Shuttlebusser, E45, cykelstier, broforbindelser, pendlerinfrastruktur

5. Forsamlingshusmøde i Mellerup

Samlet analyse: Mellerup (13 referater)

1. Social ulighed og udsatte borgere

- Mellerup oplever et markant pres fra borgere på overførselsindkomst og social ulighed.
- Forslag:
 - **Tidlig indsats:** sundhedspleje, dagtilbud og skole
 - **Mentorordninger** og fællesskaber for unge uden for job/uddannelse
 - Større **lokalt samarbejde** med erhverv, PPR, skole og frivillige
 - Bedre **koordination mellem myndigheder** og reel opfølgning på indsatser

2. Bolig, byfornyelse og lokal forskønnelse

- Dårlige og nedslidte boliger ses som et direkte problem for tiltrækning.
- Forslag:
 - Sammenlæg små lejligheder til større
 - Byforskønnelse med fokus på **hovedgader og tomme butikslokaler**
 - Tilskynd kapitalfonde til at sætte ejendomme i spil
 - Opfør **mindre boliger på eksisterende grunde** for at sikre boligrotation

3. Erhverv og iværksætteri

- Kommunen beskrives som **bureaukratisk og langsom**.
- Forslag:
 - Regelforenkling og hurtig sagsbehandling – især ved byggesager
 - **Sparring og opsøgende erhvervsservice**
 - Undersøge, hvorfor virksomheder vælger Randers fra
 - **Støtteordninger til butikker og iværksættere** (husleje, lager, e-handel)

4. Børn og unge

- Unge har det svært med at finde vej i job og uddannelse – og fritidstilbud er for svage.
- Forslag:
 - **Flere voksne i klasserne**, færre elever, bedre arbejdsmiljø
 - Kvalitet i ungdomslivet – **frivillige mentorer og praktikmuligheder**
 - Brug Kulturhuset som ungdomsmødested
 - Frikommune-status for skoler og daginstitutioner

5. Natur og turisme

- **Randers Fjord, Naturpark Randers og Sødring** nævnes som uudnyttede perler.
- Forslag:
 - Tilbud som **vandreture, stier, aktiviteter på fjorden**
 - Udbyg formidlingen af Naturpark Randers
 - Etablér **sommerhusområder** ved Sødring og Udbyhøj
 - Branding: *"Danmarks næststørste vadehav"*

6. Infrastruktur og forbindelser

- Særligt Nordøst-Randers og Mellerup efterlyser bedre adgang.
- Forslag:
 - Østbro som forbedret adgang til NØ
 - Udbygning af veje, forskønnelse af indfaldsveje
 - Bedre forbindelse til Aarhus og letbanen

7. Midtbyen og branding

- Randers midtby opfattes som **slidt og uinteressant** for unge og erhverv.
- Forslag:
 - Havnebad, udendørs caféer, torvedage, liv på Østervold
 - Fokus på kultur: **Oh Land-koncerter, lysshow, store events**
 - Branding: *"Randers – vi kan andet end Mokai"*
 - Inspiration fra Horsens, Aarhus og Flodbyen

8. Frivillighed og lokalt engagement

- Mellerup fremhæver sit **aktive civilsamfund**, men efterlyser struktur.
- Forslag:
 - Årshjul for frivillige og opgavematching
 - Lokale udvalg og netværk, hvor politikere og borgere mødes
 - Fyraftensmøder mellem forvaltning og borgere om løsninger

✓ **Eksempler på konkrete forslag**

Tema	Forslag
------	---------

Social indsats	Tidlig indsats, mentorordning, netværk for unge, samspil mellem myndigheder
-----------------------	---

Bolig	Mindre boliger til ældre, boligrotation, forskønnelse, pres på kapitalfonde
--------------	---

Erhverv	Regelforenkling, hurtig sagsbehandling, e-handelshjælp, kommunal sparring
----------------	---

Unge	Kulturhus som mødested, bedre skoler, fleksible mødetider, mesterlære
-------------	---

Natur	Mere adgang til fjorden, naturoplevelser, shelters, sommerhuse
--------------	--

Midtby	Branding, events, torvedage, caféer, omdømmeændring
---------------	---

Infrastruktur	Østbro, veje, forbindelser, letbane og adgang til erhverv
----------------------	---

Frivillighed	Fyraftensmøder, lokale udvalg, ungeopgaver, synlighed til ildsjæle
---------------------	--

6. Forsamlingshusmøde i Randers by

Gennemgående temaer i Randers by (Underværket)

1. Unge uden job og udsatte børn

Et hovedtema på tværs af næsten alle borde. Mistrivsel, manglende tilbud og social ulighed fylder.

Forslag:

- **Tidlig indsats** i dagtilbud og folkeskole (investeer frem for at spare)
- **Mentorordninger** og følgeordninger for unge (fx voksenvenner)
- **Uddannelsestilbud med unges logik** og fleksible overgange
- Småjobs, brobygning, kreative værksteder og "gråzonearbejde"
- Flere **fællesskabstilbud** for børn og unge i midtbyen

2. Arbejdsliv, beskæftigelse og overførselsindkomst

Stor bekymring for mange borgere på overførselsindkomst og manglende match med arbejdsmarkedet.

Forslag:

- **Mere rummeligt arbejdsmarked:** fleksible jobs, praktik, gråzonebeskæftigelse
- Giv udsatte mulighed for at **bidrage med det de kan**
- **Samarbejde med virksomheder** om "fast track"-forløb og CSR
- Skab jobs tæt på natur, turisme, genbrug og omsorg
- Hjælp til iværksætteri – især for kvinder og mindre projekter

3. Erhvervsudvikling og iværksætteri

Randers Kommune opleves som **passiv, langsom og lidt selvfyldt** over for erhvervslivets behov.

Forslag:

- Opret én samlet og offensiv **erhvervsservice**
- **Billige grunde, hurtig sagsbehandling, personlig kontakt**
- Kommunen skal være **opsøgende og attraktiv for både små og store virksomheder**
- Brug havn og ledige lokaler til **iværksætteri og grønne erhverv**

4. Frivillighed og lokalsamfund

Borgerne oplever et stærkt lokalt engagement – men også behov for bedre rammer.

Forslag:

- **Kortlæg og markedsfør frivillighed** og mikroopgaver

- Lav fælles kampagner og netværk mellem foreninger og kommune
- Lokale kulturhuse i hver bydel
- Opret **idéværksted** – et sted hvor borgere kan aflevere og udvikle idéer
- Lad frivilligt arbejde **tælle som aktivering**

5. Midtbyen og boligudvikling

Randers midtby beskrives som “slidt”, “død” og “fuld af tomme bygninger”.

Forslag:

- Kommunen skal opkøbe forfaldne bygninger og lave **attraktive boliger og erhverv**
- Ny **lokalplan for midtbyen** som strategisk løftestang
- Renover gamle bygninger og fjern huslejeregulering, så det bliver rentabelt
- Giv midtbyen **caféliv, grønne zoner, kultur og flere børn og unge**

6. Turisme og kultur

Randers’ potentiale nævnes som stort – men uforløst.

Forslag:

- **Genetablér turistkontor** i midtbyen
- Lav særlige profiler: naturturisme, outdoor, aktiv ferie, kulturdage
- Etabler **Gudenå-camino, shelters, vandrestier og cykelruter**
- Skab flere signaturprojekter à la Operaen og Blå Sol
- Idé: **"Nordens Hus"** – et nordisk kultur- og fællesskabshus

7. Politik og byråd

Flere grupper udtrykker kritik af politisk samarbejde og vision.

Forslag:

- Byrådet skal **samarbejde og være fælles om visionerne**
- Mere mod, tydelighed og **langsigtet planlægning**
- Tættere samarbejde med civilsamfund og virksomheder

8. Kommunikation og struktur

Randers Kommune opfattes som tung, svær at komme i kontakt med og dårligt koordineret.

Forslag:

- Bedre **kontaktflader**: ét telefonnummer, én fast kontakt
- Kommunen skal **gribe idéer og støtte mindre borgerdrevne projekter**

- Bedre kommunikation om, hvad der faktisk lykkes

✓ Samlet oversigt over forslag fra Randers by

Tema	Udvalgte forslag
Udsatte unge	Mentorordninger, alternative uddannelses tilbud, værksteder, følgeordninger, fritidsjob
Arbejde og beskæftigelse	Rummelige jobs, fast-track forløb, småjob, gråzoneerhverv, iværksætteri for udsatte
Erhverv	Samlet erhvervsservice, hurtig sagsgang, lave startomkostninger, branding overfor virksomheder
Frivillighed	Netværk, kampagner, mikrofrivillighed, lokaler, frivillighed som aktivering
Midtbyen	Opkøb og renovering, lokalplan, boligkvalitet, mere byliv, børnefamilier i centrum
Turisme/kultur	Gudenå-turisme, kulturprofil, Nordens Hus, turistkontor, events og stier
Byråd og struktur	Politisk samarbejde, mod og plan, mindre silo-tænkning, bedre sagsgange
Kommunikation	Én indgang, dialogfora, ideværksted, lokalområdefokus, tillid til civilsamfundet

7. Forsamlingshusmøde i Spentrup

Gennemgående temaer i Spentrup (baseret på 5 referater)

1. Unge uden for job og uddannelse

- Et gennemgående hovedtema i alle grupper.
- Bekymring for de mange unge, der er i mistrivsel eller ikke er i gang.
- Forslag:
 - **Mentorordninger og juniormesterlære**
 - Projektklasser, fritidsjob, brobygning efter 18 år
 - Uddannelse af frivillige i foreninger til at støtte unge
 - Styrket SSP-samarbejde og rollemodeller
 - Flere ungdomstilbud og fritidsaktiviteter

2. Tidlig indsats og sårbare børn

- Der efterlyses **helhedsorienterede og tidlige indsatser**:
 - Støtte til forældre og vuggestuebørn
 - Bedre overgang fra sundhedspleje til skole
 - Specialtilbud til elever med diagnoser – inklusion udfordres
 - Fokus på trivsel, fællesskab og anerkendelse i skolen

3. Erhverv og arbejdspladser

- Kritik af kommunen som **langsom og bureaukratisk** i sagsbehandling.
- Forslag:
 - Hurtigere respons på erhvervshenvendelser
 - Oprettelse af **erhvervsbyggegrunde nær motorvej**
 - Målrettede erhvervskurser og jobbroer for unge
 - Undersøgelse af hvorfor virksomheder fravælger Randers
 - **Samarbejde med erhvervsliv** om at tage udsatte unge ind

4. Civilsamfund og frivillighed

- Frivillighed ses som en central styrke.
- Ønsker:
 - Regelforenkling og hjælp til frivillige (fx administration)
 - Fokus på lystbaseret og bæredygtig frivillighed

- Organisering: små, afgrænsede opgaver og støttefunktioner (fx trafikdirigering ved skoler)
- Udbygning af modeller som foreningsudvikler og klubber

5. Bolig og social balance

- Oplevelse af at **billig boligmasse tiltrækker sårbare borgere**, og at det skaber ubalance.
- Forslag:
 - Ophævelse af **prisregulering i lejeloven**
 - Oprettelse af **seniorboliger** med tilgængelighed
 - Bedre boligplanlægning – også ift. infrastruktur og erhverv

6. Branding og fælles identitet

- Randers' omdømme nævnes som et problem – det **tales ned**.
- Forslag:
 - Humoristisk og positiv branding: *"Kommune med mindst bandekrig"*
 - Samlet fortælling: **"Randers som én kommune"**
 - Brug styrker: natur, ungdomstilbud, fællesskab, erhvervsmuligheder
 - Mere turisme og store events (fx Blå Sol)

✓ Udvalgte konkrete forslag fra Spentrup

Tema	Forslag
Unge	Juniormesterlære, projektklasser, mentorordninger, støtte efter 18 år, ungdomsklubber
Børn og forældre	Tidlig indsats, sundhedspleje mellem 9 mdr. og skolestart, specialtilbud i skole
Erhverv	Hurtig sagsbehandling, erhvervsgrunde, jobbroer, kurser, kontakt til virksomheder
Frivillighed	Foreningsudvikler, støtte til frivillige, opgavedeling, lystbaserede opgaver
Bolig	Ophævelse af lejelovens regulering, seniorboliger, boligudvikling ift. erhverv
Branding og turisme	Humor i branding, velkomstpakker, fælles fortælling, events, styrket turismeprofil

8. Forsamlingshusmøde i Stevnstrup

Gennemgående temaer i Stevnstrup (6 referater)

1. Unge uden job og mistrivsel i skolen

- Stærk bekymring for de mange unge i mistrivsel, uden uddannelse eller job.
- Forslag:
 - **Tidlig indsats** i dagtilbud og folkeskole
 - **Juniormesterlære** og målrettede elevplaner
 - **Mentorordninger** – både fagligt og socialt (livsmestring, arbejdsplads-mentorer)
 - Gratis adgang til **sport og foreningsliv**
 - Øget fokus på **ikke-boglige unges vej ind i erhverv**

2. Erhverv, iværksætteri og sagsbehandling

- Generel utilfredshed med **lang sagsbehandlingstid** og manglende fleksibilitet.
- Forslag:
 - **Forkort sagsbehandlingstider** (fx lokalplaner, byggesager)
 - Opret "**fast track**"-ordning for erhverv og iværksættere
 - **Erhvervsgrunde tæt på byen** og ved E45 – ikke kun i Paderup
 - Udbyg **erhvervsservice** med reel dialog og rådgivning
 - Omdan **tomme butikslokaler i midtbyen til billige erhvervslejemål**, værksteder og nichefag

3. Midtby og boligudvikling

- Midtbyen fremstår **tom og uattraktiv**, især for unge.
- Forslag:
 - Skab **liv og diversitet i midtbyen** – kultur, cafémiljø, kunst, events
 - Omdan **tomme butikker til værksteder, gallerier, sociale rum**
 - Tiltræk unge ved at etablere **kollegier og campusmiljø** i byen
 - Undersøg **ændring af boligregulering og huslejeloft**, så renovering kan betale sig

4. Branding og stolthed

- Ønske om et **nyt narrativ om Randers** – fra Mokai og rockere til muligheder og kvalitet.
- Forslag:
 - Brug **kendte ambassadører** (fx Kristian Degn, Blå Sol-konceptet)
 - Fortæl borgernes egne historier – stolthed som grundtone

- **Tv-kampanjer, podcast, storytelling, brandingfilm**
- Udnyt Randers' styrker: **natur, kultur, beliggenhed, historie**

5. Uddannelse og tiltrækning af unge

- Fokus på at skabe en **attraktiv uddannelsesby**:
 - Tiltræk **korte og mellemlange uddannelser**
 - Samarbejd med AU/AAU om **campus i Randers C**
 - Forbedr **studiemiljøet** og det sociale liv for unge
 - Få flere unge ind i midtbyen for at styrke caféer, detail og kultur

6. Turisme og kultur

- Randers har et stort uforløst potentiale her.
- Forslag:
 - **Genåbn turistkontoret**
 - Samarbejd med **Visit Aarhus og Visit Denmark**
 - Udnyt **Gudenåen og naturen** til bådture og events
 - Skab **flere store kulturbegivenheder** – fx Grøn Koncert

7. Frivillighed og civilsamfund

- Frivilligheden er stærk i Stevnstrup, men kræver opbakning.
- Forslag:
 - Skab **synlighed og let adgang** til at blive frivillig
 - Udpeg opgaver, der kan klares med **mikrofrivillighed**
 - Understøt **samarbejde mellem civilsamfund, kommune og erhverv**
 - Brug frivillige i **mentorstøtte til unge** og i **guidede kulturaktiviteter**

✓ Udvalgte konkrete forslag fra Stevnstrup

Tema	Forslag
Unge og uddannelse	Juniormesterlære, mentorordninger, fritidsaktiviteter, elevplaner, brobygning med erhverv
Erhverv	Fast track-ordning, erhvervsgrunde ved E45, dialogbaseret erhvervsservice, niche-erhverv i midtbyen

Tema	Forslag
Midtby og bolig	Gør midtbyen levende (værksteder, events), opret kollegier, ændr boligregulering
Branding	Ambassadører, brandingfilm, tv-eksponering, borgerstolthed, historiefortælling
Uddannelse	Campus i Randers C, korte/mellemlange uddannelser, forbedret studiemiljø
Turisme	Genåbn turistkontor, samarbejde med nationale aktører, brug Gudenå og natur aktivt
Frivillighed	Mentorordninger, mikroopgaver, lokale netværk, kulturfrivillige og sociale guider

9. Forsamlingshusmøde i Øster Bjerregrav

Gennemgående temaer i Øster Bjerregrav (opdateret)

1. Unge uden job og udsatte børn

- Bekymring over mange unge i mistrivsel og udenfor job eller uddannelse.
- Forslag:
 - **Mentorstøtte**, juniormesterlære og sociale fritidstilbud
 - Voksenvenner, helhedsorienterede elevplaner og styrket selvværd i skolen
 - Udsatte unge skal **inddrages aktivt i samfundet** (fx som besøgsvenner)
 - **Frikommunestatus** foreslås, så Randers kan afprøve egne løsninger

2. Erhverv og iværksætteri

- Oplevelse af kommunen som **erhvervsfjendsk og langsom** – det spænder ben for udvikling.
- Forslag:
 - Hurtig sagsbehandling og én indgang for erhvervsansøgninger
 - **Erhvervsgrunde tæt på motorvejen** og gode adgangsveje
 - Tiltræk **grønne og skæve virksomheder** (fx AI, genbrug, Operaen-modellen)
 - Skab jobs til **borgere på kanten af arbejdsmarkedet**
 - Kommunen bør være **offensiv og opsøgende**, ikke afventende

3. Boliger og bosætning

- Behov for bedre og mere varierede boligtilbud – både i byen og i landsbyerne.
- Forslag:
 - Fjern **huslejeregulering** – så det bliver rentabelt at renovere midtbyboliger
 - Skab **modige og kreative boligområder** med identitet
 - Flere **mindre boliger til ældre** og til førstegangskøbere
 - Byggegrunde med **god motorvejsadgang** ønskes flere steder

4. Midtbyen og byliv

- Ønske om en mere **attraktiv og samlet midtby**.
- Forslag:
 - Etabler **sammenhængende aktivitetspark** fra Østervold til Flodbyen
 - Brug tomme butikslokaler til **kunst, kultur og nicheerhverv**
 - Flere **caféer, oaser og grønne rum** – luk evt. dele af midtbyen for biler

- Flere p-pladser eller fjern betalingsparkering

5. Turisme og kultur

- Potentiale i turisme nævnes ofte, men udnyttes for lidt.
- Forslag:
 - Gendan **Visit Randers** – samarbejd tættere med Visit Denmark
 - Skab unikke oplevelser: fx **strikkefestival, vandshelters, tree top walking**
 - Brug Gudenåen, Fussingø og Harbour Challenge som fyrtårne
 - Prøv **“aktivistisk turisme”** – hvor besøgende fx hjælper med naturpleje

6. Uddannelse og fremtid

- Behov for **flere, attraktive og fremtidssikrede uddannelser**.
- Forslag:
 - Campus i midtbyen
 - Skole for **kunstig intelligens koblet med iværksætteri**
 - Tilpas udbuddet til **lokale arbejdsmarkedsbehov** (fx sygepleje, AI, erhverv)
 - Unge skal **trives og fastholdes** i kommunen – både fagligt og socialt

7. Demokrati og borgerinddragelse

- Ønske om mere **borgernær og vedvarende dialog**.
- Forslag:
 - Gør som på forsamlingshusmøderne – **bliv ved med dialogen**
 - Brug **tænketaanke og lokale kontordage**
 - Kommunen skal ikke tie om hvidbogen – **følgeskab og opfølgning** er afgørende
 - Mere **gennemsigtighed og anerkendelse** af borgernes idéer

✓ Udvalgte forslag fra Øster Bjerregrav

Tema	Forslag
Unge og social trivsel	Mentorstøtte, fritidstilbud, social deltagelse, frikommune-forsøg, voksenvenner
Erhverv	Kortere sagsbehandling, offensive partnerskaber, job til marginaliserede, AI-iværksætteri

Tema	Forslag
Bolig	Fjern huslejeregulering, byg kreativt og småt, landsbyboliger, flere byggegrunde
Midtby	Aktivitetspark, grønne oaser, brug tomme lokaler, luk dele for trafik, fjern p-afgifter
Turisme	Events, shelters, "hjælpe-turister", Gudenå-turisme, branding med kultur og natur
Uddannelse	Campus, AI-uddannelser, ungemiljøer, tilknytning mellem uddannelse og job
Borgerinddragelse	Tænketaanke, dialogmøder, opfølgning på hvidbog, lokale kontorer og kontaktflader

10. Forsamlingshusmøde i Øster Tørslev

Gennemgående temaer i Øster Tørslev

1. Udsatte børn og unge

Et entydigt hovedtema: mange unge mistrives, mangler struktur og fællesskab.

Forslag:

- **Tidlig og håndholdt indsats:** mentorordninger, rollemodeller og elevplaner
- Etabler lokale **væresteder og cafeer** for unge ("mini-Christiania")
- **Erhvervspraktik og fritidsjob** fra barnsben
- Lokale **mentorkorps koblet til kommunen**
- Unge som **medudviklere af løsninger** – ungeudvalg, peer-aktiviteter
- Mere **samarbejde mellem skole, forening og erhverv**

2. Erhvervsudvikling og arbejdsmarked

Bred kritik af **langsom og rigid kommunal sagsbehandling**.

Forslag:

- **Én samlet erhvervsafdeling**, der hjælper virksomheder "fra start til slut"
- Gør Randers **konkurrencedygtig** ift. nabokommuner
- Flere **attraktive erhvervsgrunde** – også i nord og med E45-adgang
- Kommunale **indkøbsaftaler skal understøtte lokale erhverv**
- Styrk **match og dialog** mellem jobcenter og virksomheder
- Anerkend "håndens arbejde" og lav **positiv italesættelse** af lavtlønsjob

3. Frivillighed og civilsamfund

Frivilligheden ses som et kæmpe aktiv – men møder bureaukratiske barrierer.

Forslag:

- Del opgaver op, så flere kan være med i mindre roller
- **Foreningsudvikler** der hjælper med at koordinere og rekruttere
- Gør det lettere og billigere at drive forening (fx lavere gebyrer, bankomkostninger)
- Samarbejde med skoler og forældre om frivillighed
- **Markedsfør frivillighed** som noget meningsfuldt og værdifuldt

4. Infrastruktur og mobilitet

Mangel på sammenhæng i vejnet og kollektiv trafik – især mod E45.

Forslag:

- Udbyg **øst–vest forbindelser**, 3 spor på E45, Højsletvej og ny bro
- Mere **fleksibel og lokal busdrift** – fx minibusser uden for myldretid
- Letbaneforbindelse til Aarhus og internt i Randers (langsigtet idé)
- Brug **delebilordninger** og bedre adgang til flextur

5. Bolig og bosætning

Bekymring for manglende boliger, slidte ejendomme og begrænsende lokalplaner.

Forslag:

- Fjern huslejeregulering for at fremme renovering
- Udpeg nye byggegrunde, også i landsbyer – gerne med **seniorboliger og lejeboliger**
- Gør det **nemmere at bygge nyt** og fjerne faldefærdige bygninger
- Skab **lokalplaner**, der tiltrækker relevante erhverv og butikker

6. Midtbyliv og image

Randers' omdømme og midtbyens funktionalitet er under kritik.

Forslag:

- **Imagekampagne** for at ændre ry og tiltrække tilflyttere
- Gør bymidten mere levende: caféer, restauranter, butikstilskud
- Gratis p-pladser og bedre offentlig transport
- Opret en fælles **kultur- og tilbudsplatform** for hele kommunen

7. Natur og kultur

Naturen ses som en uforløst styrke, både for borgere og turisme.

Forslag:

- Etabler **Gudenå Camino** – sammenhængende naturoplevelse
- **Shelters og naturoplæring** koblet med historieformidling
- Brug Nordre Fælled og naturpark Randers Fjord mere aktivt
- Sæt solceller på kommunale bygninger – **selvforsyning og grøn profil**

8. Kommunikation og medborgerskab

Stort ønske om **nærværende og målrettet kommunikation** fra Randers Kommune.

Forslag:

- Nyhedsbrev med **valgfri information** om fx natur, byggeri, kultur

- Autocamper som **mobilt borgmesterkontor**
- Kommune kan deltage i **fællesspisninger og lokale møder**
- Sæt ideer fri – støt **små projekter uden krav om tung dokumentation**

 Udvalgte forslag fra Øster Tørslev

Tema	Forslag
Børn og unge	Tidlig indsats, mentorordning, erhvervspraktik, ungeudvalg, væresteder
Erhverv	Én indgang, lavere etableringsbarrierer, nordlige erhvervsgrunde, lokal indkøbspolitik
Frivillighed	Foreningsudvikler, mikrofrivillighed, fjern gebyrer, rekruttering via skole og markedsføring
Mobilitet	Bedre vejnet, minibusser, letbanetanker, adgang til flextur, ny bro
Bolig	Fjern huslejeregulering, renovering, fleksible lokalplaner, nye byggegrunde, seniorboliger
Midtby og image	Imagekampagne, p-pladser, huslejetilskud til butikker, kulturplatform
Natur og turisme	Gudenå Camino, naturformidling, Nordre Fælled som kulturhub, grøn energiplan
Demokrati og kommunikation	Nyhedsbreve, mobile møder, deltagelse i fællesspisning, tillid til civilsamfundet

11. Unge-forsamlingshusmøde

Gennemgående temaer til ungeforsamlingshusmøde

1. Transport og infrastruktur

- Skab bedre busforbindelser til udkanten af Randers
- Gratis bus for unge/billigere bus
- Flere busafgange, inkl. natbusser
- Flere, bedre og tryggere cykelstier

2. Fritid

- Skab flere ungdomstilbud i lokalområdet
- Skab positiv forældreopbakning
- Skab flere fritidsjobs til unge under 15 år
- Billigere kontingenter, fx er musikskolen dyr
- Reklamer for fritidsaktiviteter og -jobs på skolerne

3. Byen

- Skab flere aktiviteter i byen, fx fredagsrock og DJ-scene, stormester for unge på biblioteket, ungefestival, loppemarkeder for unge, skatermiljø mv.
- Få butikker i midtbyen, der ikke er i storcentret.
- Skab hygge i byen hele året rundt, ikke kun til jul

4. Ungdomsskolen

- Styrk ungdomsskolen, inkl. bedre markedsføring
- Mentorordning hvor 9. og 10. klasse hjælper 7. og 8. klasser ind på ungdomsskolen

5. Skoler

- Venskabsklasser på tværs af årgange
- Styrket indsats mod mobning
- Kortere skoledage/møde senere i udskoling → vil skabe plads til fritidsaktiviteter og frivilligt arbejde
- Mad/kantineordninger
- Aktiviteter på tværs af skoler (ikke kun fodbold)
- Voksne på skolen skal være med til at skabe fællesskab

6. De unges stemmer

- Behov for at opleve reel indflydelse (vanskeligt gennem forældrebestyrelser, skoleledelse, forvaltning, politikere)
- Bedre oplysning om ungdomspolitiske muligheder

7. Diverse

- Skab mere viden om, hvordan og hvor man kan få hjælp, hvis man har det svært
- Månedlig avis til unge om, hvad der sker i byen (skal omdeles på skoler)
- Flere praktikpladser og muligheder for folk uden gymnasieuddannelse
- Det skal ikke være "pinligt" at bo i Randers
- Bedre reklame for særligt de mindre ungdomsuddannelser
- Flere lokale "legepladser"
- Mentorhjælp til unge iværksættere – samarbejde med virksomheder
- Nedsæt en gruppe unge, der hjælper med idéer.